

กาลามสูตร

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๓

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองคาคอ อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ผีพื้นบ้าน...คิดเอาเองนะ ตามหลักกาลามสูตรถึงได้บอกว่า "ไม่ให้เชื่อตาม ๆ กันมา" "ไม่ให้เชื่อแม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอน" "ไม่ให้เชื่อ ให้เชื่อหลักความจริง" "นี่เชื่อว่าตาม ๆ กันมา" "เหตุผลสอนตาม ๆ กันมา" "ครูบาอาจารย์สอนตาม ๆ กันมา" "ตามกระแสใจ" "เชื่อตามกระแส" "เชื่อตามคินข้าวไป"

“กาลามสูตร” พระพุทธเจ้าสอนเอาไว้เลย อันนี้เป็นหลักของศาสนาที่ว่าเยี่ยมมาก จน ๒,๕๐๐ กว่าปีมาแล้วสอนไว้ไง กาลามสูตร ชาวทะเลบอกเลยว่า “อย่าเชื่อ ๆ” เขาไปถาม ถามว่า “ใครมาถือว่าศาสนาเขาแจ๋ว ใครมาถือว่าของเขาดี พระพุทธเจ้าว่าไง” พระพุทธเจ้าบอก “อย่าเชื่อ อย่าเพิ่งเชื่อใครทั้งสิ้น แม้แต่ตถาคตก็อย่าเพิ่งเชื่อ ให้ฟัง แล้วประพฤติปฏิบัติให้ได้สมจริง”

มันก็ถึงมาเข้ากับหลักของศาสนาเรา พระพุทธเจ้าบอกให้ปฏิบัติจริง ตามสัจจะความเป็นจริงนั้นมันจะเข้ามา นี่ก็เหมือนกัน เชื่อตาม ๆ กันมา พับแล้วมันจะอาภัพ ก็พับดอกไม้เพื่อความสวยงาม อานาจิตตังอยู่ที่เราพับกระดาษนั้นหรือ? อานาจิตตังมันเกิดตาย ๆ มาสะสมมา จิตนะเกิดตาย ๆ มา แล้วหมักหมมมาในใจของเรา มันทุกข์ยากอยู่ในใจของเรานี้ขนาดไหน ใจเรานี้หมักหมมมานะ มันเกิดตาย ๆ มา เกิดตายมาตลอด

จนมาพบพุทธศาสนา เห็นใหม่ การทำบุญกุศล ทำทานนี้เปิดประตูระบายน้ำออก ที่มันขังไว้ให้มันระบายออก เจตนาที่มันแสดงอยากจะทำบุญกุศลนี้มันพุ่งออกไป ความคิดอยากทำ ความคิดอยาก เห็นใหม่ เพราะเราเวลาคิด คนเรามันทุกข์ขึ้นมา มันทุกข์ที่หัวใจ แล้วก็สะสมมาที่ใจ ทุกข์กับใจ แล้วก็ยึดคิดยึดทำ ยึดคิดยึดทำเรื่องทุกข์เป็นสิ่งที่ไม่ดีเลย

ย้าคิดย้าทำในกำหนดพุทโธ ๆ ๆ เพื่อภาวนา อันนี้เยี่ยมมาก พุทโธ ๆ เห็นไหม ย้าคิดย้าทำ พุทโธนี่แบบว่าเป็นสิ่งที่สะอาด เป็นพุทธานุสสติ พุทธชื่อขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ย้าเข้าไป ๆ เพื่อให้จิตมีอาหารกินใจ จิตนี้กินแต่สิ่งที่มันเกิดขึ้นจากภายใน เห็นไหม อารมณ์เกิดขึ้นมาจากใจ แล้วมันก็กินอาหารอันนั้นไปตลอด ความคิดย้าคิดย้าทำ ย้าอยู่ในความคิด ย้าจนแบบเสียดสีไปเลย เสียดจิตเสียดไปได้

แต่เวลาอาหารเป็นธรรมเข้าไป นี่อันนี้เวลาธรรมนะมันมาจากข้างนอก มาจากข้างนอก แล้วนึกขึ้นมาเนี่ย อาหารที่ว่ามันไม่เคยกิน มันถึงว่าย้าคิดย้าทำ ถ้าย้าคิดย้าทำแต่เรื่องความคิดในหัวใจ เรื่องสะสม เรื่องของกิเลส มันจะทำให้เราเศร้าหมอง จนถึงกับทำลายตัวเองได้นะ คนที่ทำลายตัวเองเพราะมันไม่มีทางออก อันนั้นมันเป็นเรื่องที่ว่าหมักหมมอยู่ที่ใจ มันหมักหมมมาตลอด มันอยู่ภายใน

กายกับใจ เห็นไหม หัวใจอยู่ในร่างกายของเรา แล้วก็คิดแต่เรื่องของเก่า ทีนี้สิ่งที่เรามาเจอ ศาสนานี้ เจอพุทธศาสนา ศาสนาสอนเรื่องทาน ศีล ภาวนา อยู่จากภายนอก แล้วเราก็เจตนาทาน ศีล ภาวนา เห็นไหม นี่ก็สื่อ สื่อสิ่งที่แสดงออกไป เป็นกระแสออกไป เป็นสื่อออกไป แต่พลังงานไฟฟ้าใน สื่อพลังงาน เห็นไหม แต่ตัวพลังงานคือตัวหัวใจ พลังงานสื่อออกไปนี้ มันเปิดไอ้ของที่หมักหมมออกไป แล้วก็บุญกุศล เนื่อนาบุญ เห็นไหม เนื่อนาบุญเป็นบุญญักเขตตั้งของเรา

นี่มันจะเข้า ถ้าเข้ามาไม่ได้ ใหม่ ๆ มันจะเข้ามาไม่ได้ มันก็เพราะว่ามันไม่เคย สิ่งที่มีมันต่อต้านอยู่ภายใน จะไปทำบุญกุศลมันถึงทำได้ยาก ถ้าเราลงไปอย่างทางโลกเขา เห็นไหม ไปตามกระแสโลกไปได้ง่าย เชื่อตามอย่างนั้น เชื่อไม่มีเหตุมีผล เชื่อมันพาเชื่อ แต่ปัญญาไม่เกิด ถ้าปัญญาพาเกิด เห็นไหม ความเชื่อของเราต้องประสบการณ์ตรง

นี่หลักของการวิปัสสนา หลักของการทำความสงบ หลักของการบำเพ็ญกุศล บำเพ็ญกุศลจากภายนอก ถ้าบำเพ็ญกุศลเข้าไปนี้ ไปแล้วมันยังไม่ถูก ถูกอกถูกใจไปอย่างหนึ่ง ถ้าไปแล้วถูก เห็นไหม เชื่อในครูบาอาจารย์ขึ้นมาเนี่ย ความเชื่ออันนั้นมันชักนำไป ศรัทธาความเชื่อชักนำไป ๆ แล้วสะสมเข้ามา นี่ฟังธรรมเข้ามา ธรรมหมายถึงว่าความเข้าใจใจ

เหมือนเด็กนะ เด็กเรามันไม่รู้เรื่องเลย เราสอนให้มันเข้าใจ ธรรมอันนี้ก็สอนหัวใจใจ หัวใจมันเป็นนามธรรม ศาสนานี้เป็นเรื่องของนามธรรม ศาสนธรรมคือคำสั่งสอนของ พระพุทธเจ้า เห็นไหม พระพุทธ พระธรรม พระธรรมคือศาสนธรรม พระสงฆ์ พระสงฆ์จ้มา พระสงฆ์ศึกษาเล่าเรียนมาแล้วก็มาสอนเรา แต่พระสงฆ์ถ้าปฏิบัติประพฤติดีมานี้ มันจะจำแนกแจก แจกเรื่องของหัวใจได้จริง

อาการของใจ เห็นไหม คิดคืออาการของใจ ใจนี้มันอยู่ปกติเลย เหมือนกับที่ว่า หมักหมมนี่มันความคิด คิดของตัวเอง อาการคือความประดัดใจ ถ้าใจมีสิ่งนี้เข้าไปประดัดใจ อาการนะคิด คิดมันกัน อาการคือเครื่องกั้น ไม่ให้มันไหลไปตามนั้นไป

แล้วธรรมนี้ ฟังธรรม ธรรมหมายถึงว่า กิริยาความคิดอย่างนี้ เห็นไหม มันแยกแยะได้ กุศล อกุศลเกิดขึ้นมานี้ เราแยกไม่ถูก แต่ธรรมจะแยกออกไปว่าสิ่งนี้ทำแล้ว พระพุทธเจ้าสอนว่า “สิ่งใด ก็แล้วแต่ ทำแล้วนึกถึงย้อนหลังแล้วน้ำตาตก คอดก สิ่งนั้นไม่ดีเลย” สิ่งนั้นถ้าย้อนคิดกลับไป สิ่งใดคิดกลับไปแล้วอาจหาญรื่นเริง สิ่งนั้นเป็นบุญกุศล

แต่ที่ว่าเราคิดถึงว่า เราทำมา เป็นสิ่งที่ประ โยชน์ มีสักเท่าไร แต่เราทำคิดว่า “สิ่งนั้นก็ผิด สิ่งนี้ก็ผิด ไม่ควรเลย ไม่ควรเลย” เพราะอะไร? เพราะขาดสติขาดสัมปชัญญะการยับยั้งของเรา เรา ถึงต้องฝึกฝนขึ้นมา ถ้าฝึกใจเข้มแข็งขึ้นมา เห็นไหม เวลาคนเขามา คนที่มีอายุมากนะ พระเด็ก ๆ พระเด็ก ๆ จะมาสอนอะไรเขา พระเด็ก ๆ พระเด็กหรือไม่เด็กไม่สำคัญ สำคัญจริงหรือไม่จริง รู้จริงหรือไม่จริง

เราว่าเราเป็นผู้ใหญ่นะ ผู้ใหญ่แต่เปลือก ผู้ใหญ่แต่เปลือกหมายถึงว่า มีชีวิตอยู่ ดำรงในชีวิต นี้ เป็นผู้ใหญ่อขึ้นมา อายุขัยมาก เป็นผู้ใหญ่อเพราะอายุขัยมาก แต่มันสะสมเข้ามา เรื่องสะสมคือเรื่อง หัวใจ สะสมแต่ความหมักหมมมาในหัวใจ แล้วพอจะมาเป็นผู้ใหญ่จริงทำไมนั่งภาวนาไม่ได้ ถ้า ผู้ใหญ่จริงต้องทรงกายไว้ได้จริง เวลานั่งภาวนาทั้งคืน ๆ นี้ หรือทรงใจเอาไว้ได้ เวลากำหนดพุท โธขึ้นมา นี้ทรงไม่ได้ มันหละหละยิ่งกว่าเด็ก ๆ

ยิ่งกว่าเด็ก ๆ เพราะอะไร? เพราะหัวใจมันเคยใจ เคยใจกับความเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมา อารมณ์ที่เกิดขึ้นมันเสวยไป มันกินแต่อารมณ์ไปอยู่ในใจ หัวใจนั้นมันเสวยไปตลอด มันก็เคย พอมันเคยขึ้นมา มันก็เหมือนกับเด็กอ่อนใจ เพราะว่ายืนตัวเองไม่ได้ ตัวเองยืนแล้วล้ม ๆ ทรงใจไว้ไม่ได้ ตั้งใจไว้ให้เป็นเหตุทักคะไม่ได้ ตั้งใจให้เป็นหนึ่งโดยไม่ได้ ใจนี้ลุ่มลูกคลุกคลานไป มันถึงว่ายิ่งกว่าเด็ก ๆ

มีแต่อายุขัยเฉย ๆ ว่าตัวเองมีอายุขัย แล้วว่าพระเด็ก ๆ พระเด็ก ๆ พระเด็ก ๆ เอาอะไรมาสอน พระเด็กหรือไม่เด็กจำเป็นแต่ว่าข้างในทำได้จริง ถ้าทำได้จริงมันก็จำแนกสิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นโทษได้จริง เป็นประโยชน์เป็นโทษได้จริงนั่นนะธรรมชาติ มันเป็นธรรมชาติ พอใจเข้ามาในหัวใจของเราถึงยอมรับ ถ้าไม่ยอมรับ เอาแต่ข้างนอกมาว่ากัน ถ้าพระเด็ก ๆ ไม่มีหลักก็จะเชื่อเขาไป

แต่เชื่อเขา ถ้าเขาดีจริงเขาต้องทำสิ่งที่ว่า หนึ่ง หลวงปู่ฝั้นบอกใจ แม่แต่ผมดำ ๆ บนหัวยังสละไม่ได้เลย คุณกันแต่มรรคผลนิพพานนะ จะเข้าถึงมรรคผลนิพพาน ๆ แม่แต่เส้นผมบนศีรษะยังไม่สามารถสละได้ ไม่สามารถสละโลกได้ แล้วจะไปเอาอะไรที่เกินกว่านั้น ท่านถึงไม่ค่อยฟังเรื่องของคฤหัสถ์มาพูดเรื่องการภาวนา

แต่เดี๋ยวนี้ทำได้จริงเพราะว่า เดี่ยวนี้มุ่งมานะความจริงของเขา จริงหมายถึงว่า ถ้าเขาทำได้จริง มันต้องพูดออกมาตามหลักความจริง ไม่ใช่ว่าคิดเอาเอง คิดเอาเองแล้วจะไป เห็นนิมิต เห็นอะไรไป หลวงปู่คุณลย์บอกว่า “เห็นนั่นเห็นจริง ผู้ที่เข้าไปเห็นนะ เห็นนิมิตเห็นจริง แต่ความเห็นนั้นไม่จริง เพราะนิมิตเกิดขึ้นจากความหลอกของใจ” นิมิตขึ้นมาใหม่ ๆ นี่มันจะหลอกไปก่อน เพราะยังมีกิเลสอยู่ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ๕๕ เปอร์เซ็นต์ จะเป็นสิ่งที่หลอกไปก่อน แต่มันเพียงแค่สัมผัสเปิดโอกาสให้ใจมันรับภาพได้ ใจนี้มันเกิดความเป็นอิสระขึ้นมา อิสระขึ้นมา มันจะเห็นสิ่งต่าง ๆ

ความเห็นนั้นเป็นนิมิตใจ สิ่งที่เป็นนิมิตนะ ความเห็นนั้นเห็นจริง แต่สิ่งที่เห็นนั้นไม่จริง เห็นใหม่ ฉะนั้น เวลาเขาถือออกมาถึงจะรู้ตรงนั้น ถ้ารู้ตรงนั้นออกไปมันจะทำขึ้นไปเรื่อย ๆ

พัฒนาขึ้นไปเรื่อย ๆ วุฒิภาวะของใจก็ก้าวขึ้นไปเรื่อย ๆ ก้าวขึ้นไปเรื่อย ๆ สิ่งที่ยึดหมกหมมในหัวใจนี้ก็หลุดออกไป ๆ ใจเราถึงเป็นอิสระขึ้นมา ถึงเป็นคนที่มีความสุขพอสมควรกับสถานะของเรา

แต่ตอนนี้มีแต่ความคิดเจ็บปวดเสียบร้อนในใจ ทุกดวง! คนมีกิเลสอยู่ทุกดวงเลยต้องมีความเสียดสีในหัวใจทุกดวง ไม่มีเว้น เว้นไว้แต่พระอรหันต์เท่านั้น พระอรหันต์หรือว่าผู้ที่สิ้นกิเลสออกไปนะ หัวใจนี้เป็นอิสระเสรีจากความกดถ่วงของ อวิชชาปจฺจยา สงฺขารา แต่เรายังอยู่ในการกดถ่วง อยู่ในการควบคุมของอวิชชา คือความไม่รู้เท่าในหัวใจนั้น เป็น...

(เทพสิ้นสุดเพียงเท่านี้)